

Bajai Független Hírlap

Negyvennyolcas évi, 20 alkalommal napilap

Megjelen naponta, kivéve hettől és ünnepek után való szünet.
Előfizetési árak:

Helyben hazhoz szállítva:	Vidéken:
Egész évre 10 korona.	8 korona.
Félévre 5 korona.	4 korona.
Hogyodévre 2-50 korona.	2-00 korona.

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Szirmai Vidor.

Szerkesztőség: Szent István-ter, 4-ik szám.
Telefon szám: 51.

Kiadóhivatal:
Kazal József Kérvnyomdája, ahol hirdetések felvetetnek.
Telefon szám: 45.

Justh és a sajtószabadság.

Baja, febr. 16.

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága ülésében Justh Gyula a képviselőház elnöke, ki Csanádvármegye közig. bizottságának tagja, kifejtette nézetét azon reakcionárius áramlattal szemben, amely az utóbbi időben Polónyi Géza-nak a sajtószabadság megnyirbálására vonatkozólag tett kijelentései folytán lábra kapott. Just Gyula férfiasan és határozottan nyilatkozott. Az egész ország megfogja érteni belőle, hogy a képviselőház elnöke mindig a legerélyesebben fog küzdeni azok ellen, akik a sajtószabadságot a legparányibb részében is megnyirbálni akarnák. Az 1848. évi XVIII. törvényekben lefektetett ama nagy elv, hogy: „Gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és szabadon terjesztheti”, annyira összeforrt a magyar nemzet állami létével és a sajtószabadság a közel múltban lezajlott alkotmánytípró rendszerrel szemben annyira kiállította a tűzpróbát, hogy a sajtónak legcsekélyebb mérvű békőbe szorítása is egyértelmű lenne az alkotmánybiztosítékok megsemmisítésével.

Helyesen fejtette ki Justh Gyula, hogy a sajtónak vannak kinövésai és hogy a sajtószabadsággal való visszaélés egyeseknek anyagi és erkölcsi hátrányt is okozhat, de ezen hátrány sokkal kisebb és csekélyebb jelentőségű, semhogy ezért a sajtószabadság megrendszabályozását kellene foganatba venni, főleg most, amikor a tapasztalat megmutatta, hogy a sajtó a magyar nemzetnek oly sziklaszilárd alkotmánybiztosítéka, amelyet a bukott darabont kormányának sem pénze, sem törvénytípró erőszakoskodása nem volt képes elnémitani.

De rámutatott Justh Gyula arra is, hogy mely irányban kell a sajtótörvényt revideálni. Nem a sajtószabadság legcsekélyebb korlátozásával, hanem a sajtóperek gyors és soronkivüli lefolytatását, továbbá a sajtóvé-

gekre vonatkozó büntetési tételeknek szigorítását jelölte ki irányelvül, amelyet a magyar törvényhozásnak mielőbb meg kell valósítania. Mert azok, akik a magyar állam egysége és annak alkotmánya ellen a sajtóban izgatnak, vagy pedig a sajtószabadsággal visszaélve, betolakodnak a családi szentélybe és az egyén magánbecsületét ok nélkül dobják oda a szenzációra mindig éhes olvasó közönségnek, kell, hogy gyors és szigorú büntetésben részesüljenek.

Jól esett hallanunk a függetlenségi párt egyik illusztris vezérének ajkairól a főtti irányelveket, mert immár tisztában vagyunk azzal, hogy a sajtószabadság oly biztosítéka állami létünknek és ezredéves alkotmányunknak, hogy annak megszorítása egyáltalán helyt nem foghat.

Akad a függetlenségi és 48-as táborban több olyan képviselő, aki a sajtószabadság megnyirbálását szeretné célba venni, de ezeknek törekvése igaz, radikális, liberális 48-asok hűségén, akik egy egész emberöltőn keresztül ország és világ előtt mindig azt hirdették és mindig azt hirdetik, hogy a sajtószabadság nemzetünknek és alkotmányunknak oly közkiucse, melyhez hozzányulni büntetlenül senkinek sem szabad.

Politikai hírek.

Bécsi tudósítók telefon-jelentése.

Buda-pest, február 16.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt beterjesztette Kussuth Ferenc keresk. miniszter a Balaton vidéki és a Kisküküllő megyei vasútépítéséről szóló jelentését.

Egyéb jelentések beterjesztése után áttértek a munkás biztosításra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalására.

Szabó Kálmán az önálló vámterületet sürgeti, mert csak úgy létesülhet magyar ipar és akkor áldásos lesz

ez a törvény is. A javaslatot elfogadja. Vitális Béla örömmel üdvözli a javaslatot és elfogadja.

Földes Béla tudományos alapon szól a javaslathoz. Az a véleménye, hogy a szociálisták félelme és a törvénytől való rideg tartózkodása tévedésen alapszik.

Veress József elfogadja a javaslatot.

Szencsányi György, Szász József és Lovászi Márton interpellációja után elnök az ülést berekeszti.

Andrássy lemondása.

Nincsenek alkotmánybiztosítékok.

A király nem akarja.

Fővárosi tudósítók a következő Bécsből érkező hírt közli velünk fentartással:

Andrássy Gyula már több ízben akarta elhagyni a belügyminiszteri széket. Egyszer a Polónyi-ügy miatt, most meg az aktaügy miatt.

Andrássy Gyula különben teljesen elkedvetlenedett, mert a királylyal ellentétet került. A király ugyanis mereven visszatart minden az alkotmánybiztosítékokra vonatkozó javaslatot. Az alkotmánybiztosítékokra vonatkozó törvényi sluttal már régebben elkészültek belügyminiszteriumban, de a király megtagadta az előzetes szankcióját.

Ezóta jobban sürgetik a kiegyezés dolgát, de itt is merev ellenállással találkozik a magyar kormány.

A bécsi híradás szerint — telefonálja tudósítók — nem lehetetlen, hogy Andrássy Gyula előidézhethet — az egész kormány lemondását.

Az államtitkár esküje.

Meskó László igazságügyi államtitkár ma letette a képviselőházban Günther igazságügyminiszter kezébe az esküt.

Horvát országgyűlés.

Zágrábból jelentik: A feliratot ma harmadik olvasásban is elfogadták.

Megjött!

PÁLY JÓZSEF

Megjött!

a híres **Debreczeni** cigányprímás.

A Corsó Kávéházban

fogja bemutatni ma VASÁRNAP első hanversenyét és magyar nótáit.

Az ülésre, hogy a felirat elfogadása biztosítva legyen, az összes főispánokat berendelték. A felíratra szavazott, a szerbek kivételével, az egész koalíció.

Ezután belekezdtek a költségvetés tárgyalásába. Potocniak képviselő elfogadásra ajánlja a költségvetést. Utal arra, hogy a jelenlegi kormány teljesen különbözik az elődjétől. Az új kormány tagjai a nép köréből, tehát alulról szitták magukba az eszméket, míg az előbbi kormányról ennek épp az ellenkezőjét lehet elmondani. A szónok ezután a Magyarországhoz való viszonyról beszélt. Utalt a horvát kormány és a koalíció közt létrejött paktumra és azt mondta, hogy a jelenlegi kormányt már csak azért is támogatni kell, hogy nagyszabású szabadelvű programjával keresztülvihesse. Ez a kormány nem pártkormány, hanem mint nemzeti kormány, a pártok felett áll.

Ezután szünet következett, mire az az interpellációk következtek. A legközelebbi ülés kedden lesz.

Nagy vasuti beruházás.

A forgalomzavar orvosszere.

4000 új teherkocsi.

— Saját tudósítónk expressz jelentése. —

A tegnapi megtartott minisztertanács beavatott helyről származó információink szerint határozatokat hozott az államvasutak vonalain eszközözendő beruházásokat illetően és ugyancsak tegnap vált valóra egy olyan tény, mely a minisztertanács által megkezdett akciót sokkal szélesebb dimenzióju alapokra fekteti. A minisztertanács hatvan millió koronát szavazott még az államvasutaknak vagonok és lokomotívok sürgős beszerzésére. Mint néhány nappal ezelőtt jelentettük, 129 lokomotívot, 930 személyszállító vaggont és 4000 teherkocsit fognak rendelni.

Körülbelül ezzel egy időben a kereskedelmi miniszterium átiratot intézett a pénzügyminiszteriumhoz, melyben az előbbi tudomására hozta az utóbbinak, hogy a kereskedelmi miniszterium a közeljövőben az államvasutaknál eszközözendő nagymérvű beruházások tárgyában a pénzügyminiszteriumhoz fordul. Ebben az átiratban az összeg, melyet e nagymérvű beruházások igényelni fognak, 400—500 millió koronára van becsülve.

A minisztertanács határozatait, a kereskedelmi miniszter átirata a pénzügyminiszterhez egyaránt azt bizonyítják, hogy a kormány erélyes lépésre határozta el magát jóváteendő a mult kormányainak mulasztásait és kielégítendő a jelen és jövő égető szükségét. A kormány csakhamar meg fog győződni arról, hogy a megkezdett uton a közvélemény rokonszenvenvel fogja kísérni és támogatni, mert legfőbb ideje annak, hogy az államvasutak hálózatának kellő fejlesztéséhez a szükséges eszközök megadassanak. A szakértők is megegyeznek abban, hogy az államvasutak idej forgalmában tapasztalt szokatlana rendellenességek csak egy részben irhatók a rendellenes időjárás rovására; világos ugyan, hogy ez a körülmény is hozzájárult a rendellenességek és zavarok előidézéséhez. De jól ismert dolog az, hogy ez az immár hónapok óta tartó zavarok, melyek helyreépíthetetlen kárt okoztak és okoznak az országnak, nem lettek volna oly súlyosak és kártékonyak akkor, ha az államvasutak rendelkeztek volna a zavarok és a megnövekedett forgalom megakadályozására, legyőzésére szükséges eszközökkel.

A magyar államvasutak talán leglényegesebb, legfontosabb része a magyar nemzeti vagyonnak; de minden bizonnyal az ország gazdasági fejlődésének legdöntőbb tényezői. Működési képességeinek épségben tartására és növelésére tehát egy áldozat sem lehet nagy.

Egyébként az állam pénzügyei jelenleg annyira konszolidáltak, hogy egy nagy beruházási kölcsön meg tetemes kamatterher mellett sem ingatná meg az államháztartás egyensúlyát, sőt gyümölcsöző hatású lenne.

Telefonhírek.

Budapest, feb. 16.

A bolgár fejedelem anyja meghalt.

Ferdinánd bolgár fejedelem anyja Kóburg Klementina hercegnő Szofiában feküdt betegen s miután állapota válságosra fordult, Bécsbe szállították. Tegnap este érkezett Bécsbe és ma meghalt. A fejedelem Bécsben van.

Orosz dolgok

Odeszában ma gyűlést tartott mintegy 2000 választó, kik táviratilag felkérték Sztolypin minisztert, hogy erélyes intézkedést tegyen a szabadon garázdálkodó fekete bandák ellen.

HIREK.

Baja, február 16.

Ösztöndíj kezdő fiatal iparosok vagy idősebb segédek részére.

A keresk. m. kir. miniszter a Mária Valéria főhercegnő ö. cs. és kir. fenségének születésének emlékeztetere Voigtländer Frigyes alapítványából származó ösztöndíj kamataira pályázatot hirdet. Ez alapítvány kamataiból két egyenkint 1082 1082 koronás ösztöndíjat alakított.

Ez ösztöndíjakat képesítéshez kötött ipart üző két (2) szegényebb sorsu érdemes, szakmájában kiváló és józan életű olyan kezdő fiatal magyar honos iparosmesternek, vagy idősebb segédnek fogják odaítélni továbbképzés céljából, vagy, műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából, vagy forgó tőke gyanánt, kik atyjuk iparát folytatják s attól az iparüzletet átvették, vagy átvenni akarják.

Pályázhatnak e két (2) ösztöndíjra a fentebb említett iparosmesterek és segédek közül mindezők, kik katonai szolgálatukat már teljesítették, vagy az alól jogérvényesen végleg felmentettek és akik, ha mesterek, legalább egy (1) évet, ha segédek, öt (5) évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ezen időbe be nem számítható és általában csakis a tényleges műhelyi gyakorlattal töltött évek vehetők számba.

A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók:

- a) születési bizonyítvány.
- b) magyar honosságot igazoló bizonyítvány.
- c) erkölcsi bizonyítvány.
- d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány.
- e) az I-ső fokú iparhatóság (ipartestület) bizonylata arról, hogy folya-

modó milyen mesterséget üz, mióta mester, illetve segéd, atyja iparát folytatja-e, illetve annak műhelyét átvette-e és ha segéd, jelenleg kinek műhelyében dolgozik?

f) folyamodó szakmabeli kiválóságát igazoló bizonylatok (mesterektől, iskoláktól, rendelő felektől, kiállításokról stb.)

g) katonai szolgálat teljesítését vagy a felmentést igazoló okmányok (katonakönyv, hadmentességi díjkönyv stb.)

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és mellékletei belyegmentesek. Ily bizonyítvány csatolása a folyamodvány külzetén feltűnően jelzendő.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelmiügyi miniszter urhoz címzett és kellőleg felszerelt folyamodványok legkésőbb folyó évi február hó 28-áig a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be.

*

Elnök választás. A bajai Ipartestület vasárnap, folyó hó 17-én tartja ez évi rendes közgyűlést. Az ipartestület közgyűlésének mindenesetre legerősebb része az elnök-választás. Most járt le az elnök három éves mandátuma és így most ismét három esztendőre választja meg Baja város iparossága elnökét. Meglepetés aligha lesz, mert a mostani elnöknek, Cernay Imrénének hosszú éveken át az ipartestület fejlesztése, az iparosság tekintélyének emelése, az ipar fejlesztés terén oly sok és elvéthetetlen érdemei vannak, hogy komolyan ellenjelöltől nem igen lehet beszélni. Cernay Imre lelkiismeretessége, buzgó, lelkesedő munkássága az ipartestület érdekében közismert. Érdemait minden embernek el kell ismernie. Valószínűnek tartjuk, hogy Cernay Imre személye és tevékenysége iránt ezuttal is egyhangulag fog megnyilvánulni az iparosság közbizalma és közfelkiáltással fogják ismét 3 évre az elnöki székbe ültetni.

Kettős hajójárat Baja—Apatin között. Baja—Apatin között tudvalevőleg a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvény Társaság tart főn hajójáratokat. Ezidén — mint értesülünk — a Dunagőzhajózási Társaság is fog ezen a vonalon hajójáratokat forgalomba helyezni.

A katonatisztek házassága. Bécsben a közös hadügyminiszteriumban a minap a negyedik jogügyi osztály vezetőjének elnöklésével értekezlet volt a katonatisztek házasságának új szabályzata dolgában. Az értekezleten a magyar és az osztrák pénzügyminiszterium képviselője is részt vett. Mint a P. L. írja, az új szabályzat dolgában teljes megegyezés jött létre s az új szabályzat még a tavasszal nyilvánosságra kerül. E szerint számolnak a tisztikar méltányos kivánságaival és különösen a házassági óvadék lekötésére és feloldására vonatkozó eddigi rendelkezéseket lényegesen egyszerűbbé teszik.

Baja mellözése. A szegedi kereskedelmi és iparkamra legutóbb tartott teljes ülésén a mi városunkat ismét mellőzték. Ipari tanfolyamokat rendezni javasolja a kamara Szeged, Szabadka, Hódmezővásárhely, Szentest, Csongrad, Ujvidék, Zombor és Zentára. Szóval mindenütt, csak Bajára nem. A kereskedelmiügyi miniszternek ajánlották különféle pályaudvarok kibővítését, csak éppen Baját nem. Pedig hát itt elsősorban szükség van arra. De hát mi már hozzá lehetünk szokva a mellözéshez.

Legyünk résen. A bácsalmásiak tegnap küldöttségileg tisztelegtek Wekerle Sándor miniszterelnöknek. A küldöttség Bácsalmásra adóhivatalt kért. A miniszterelnök nem ígérte meg határozottan, hanem azt mondta, hogy határozat hozatal előtt megkérde a megve többi községeit. Azt hiszik nem kell bővebben fejtegetnünk, hogy mióta károsodást

szenvedne a bajai ipar és kereskedelem az által, ha az alábbi adóhivatalt elvinnék innét. Kövessünk hát mindent el, hogy a miniszter elnök határozata ne legyen Bajára nézve káros.

Számkivetés után. Szegény Kocsánszky Ferenc Csuka György dávodói lakos azzal fenyegette Kocsánszkyt, hogy agyonüti. Kocsánszky a sok fenyegetéstől megfélemlítve pénzzé tette a vagyonát és Szlavoniába költözött. Negy év után már azt hitte, hogy haragosa már kibékült vele és honvágytól üzelve, visszatért szülőfalujába, Dávodra. Alig tette a lábát a falu határába az első ember akivel találkozott, Csuka György volt. Amint Csuka meglátta Kocsánszkyt egy karót ragadott és azzal régi haragosát leütötte. Az esetet Kocsánszky feljelentette a bajai bíróságnál.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank m. évi mérlegét mai számunkhoz mellékeljük.

Öngyilkosság. Csatalján Hedrich József gazdaember átadta a vagyonát leányának és csak tartásdíjat kötött ki magának. E miatt tegnap azzal gyalogolt Hedrichet a falubeliek, hogy koldus, kegyelemkenyéren él. A csufolódást annyira a szívére vette a szerénésen ember, hogy egy almafára felkötötte magát. Mire hozzátartozói rátaláltak, már meghalt.

Csendélet Rémen. Sulvos lösebbel hozták be a bajai kórházba Hegedüs Sándor rémi bérés legényt. Egyik haragosa tegnap este revolverből rálőtt. Élet és halál között lebeg.

Az erdőőr támadója. Veszedelmes helyzetben volt tegnap Csere Sándor pörbölyi erdőőr. Lopáson érte Körmenyi Sándort. Ezért felelősségre vonta, mire Körmenyi fegyvert ragadott és Csere Sándort agyonakarta ütni. Az erdőőr csak nagy nehezen tudott megmenekülni. Körmenyi ellet megrette Csere a feljelentést. — Egy másik erdőőrnek még kellemetlenebb esete volt. Tóbiás A talt és még 3 társát falopáson érte az erdőőr az érseki erdőben, mire az erdőőr elvette tőlük a csónakukat. Másnap a hajnali órákban baltákkal felfegyverkezve rohanták meg az erdőőr lakását és követelték, hogy a csónakot visszaszálja. Szorult helyzetében nem tehetett egyebet, minthogy a követelésnek eleget tett, de másnap megtette mind a négy ellen a feljelentést a bajai bíróságnál.

Hangverseny. Naponta cigányzene hangverseny a Corsó kávéházban Debrecei Gyula József primás vezetése mellett.

„BAJAZÓ” a legjobb cipő-crém. Magyar gyártmány. Ára 10—15 kr. Kapható **Preisz Béla** bőrkereskedésében.

Gyarmati-féle csukamájolaj tápereje felülmúja az összes hasonló készítményeket, kellemes íze van és szagtalan. miért is gyermekek valamint felnőttek szívesen veszik. Egy üveg ára 1 korona 60 fillér. **GYARMATI EMIL** „Szent Háromság” címzett gyógytarabán **BAJÁN** (Főter.)

Eladás.

Mintegy 15 hectoliter jó minőségű siller bor és 50 hectoliter 4 éves szilva pálinka **eladó.** Értekezhetni: Vujkovic Gyula városi végrehajtó szőlőbirtokosnál II. ker. Szent-László utca 30. szám alatti lakásban, a déli és esti órák alatt.

Távirat.

Csanádmegye legelőkelőbb nagybirtokosainak aratógép szövetkezete élén a magyar királyi állami mérnökbirtokkal az összes bel- és külföldi gyártmányu aratógépek tüzetes megvizsgálása után a

Johnston gépet találván a legkiválóbbnak és a hazai viszonyokra legalkalmasabbnak a földművelésügyi miniszterium hozzájárulásával egyelőre nyolcvan drb Johnston marokrakó és husz drb Johnston kéveköti gépet vásárolt. Ezen kiváló és az elsők között is a legelső helyen álló aratógépek a Szücs Ödön cég bajai, budapesti, szabadkai, ujvidéki és óbecsei üzleteiben kaphatók a lehető legelőnyösebb árakban és kedvező fizetési módzatok mellett.

Bajai gabona árak.

Buza	6.70—6.80
Rozs	6.—6.05
Zab	6.90—7.—
Tengeri	4.60—4.70

Budapesti gabonaborszála.

Áprilisi buza	7.50
Októberi buza	7.84
Áprilisi rozs	6.82
Áprilisi zab	7.52
Májusi tengeri	5.22

Az árak 50 kilogrammonként értendők. Korona értékben.

Szedszerkesztő: Fodor Károly.

REGÉNY.

Egy rejtélyes gyilkosság.

Bűnügyi regény. 36.

Titokzatos eltűnés.

— Csak akkor fogom használni, — ha egyetlen szükségem lesz reá, — biztosítottam. — S ha már nem lesz szükségem rá, meg fogom semmisíteni.

— Helyes, — szólt beleegyezőleg s zsebreraktam az arcképet.

Több dolgot nem fedeztünk fel s távoztunk, miután figyelmeztettük a két embert, hogy senkinek sem szabad egy szót sem szólni arról, hogy eltűnéséről.

Világos, hogy az első leendő itt az volt, hogy megtaláljuk azt a kocsist, aki Holladay kisasszonyt és komornáját elszállította hazulról. E célból felkerestük az összes szomszédos kocsiállomásokat; de egyikük sem tudott arról, hogy Miss Holladay házához rendelték volna. Vajjon ő maga rendelt volna kocsit egy távolabbi állomásról, hogy elérje hollétét, vagy pedig komornája rendelt egyet számára s Miss Holladay egy bűnös játék áldozata lett volna? Megkérdeztem erre vonatkozólag Royce urat is, de ő is képtelen volt valamire következtetni. Ami engem illet, meg voltam róla győződve, hogy saját jószántából távozott és ő maga tervezte így ezt az eltűnést. De miért? Kezdtém gyanítani, hogy még mindig nem közelítettük meg a titok nyilját.

Visszahajtottunk az irodába, ahol Graham urat találtuk. Elmondtam neki vizsgálódásunk eredményét és a következő kérdést intéztem hozzá és a fiatal főnökhöz végleges megállapodás szempontjából:

— Mindenesetre nagyon kényes az ügy, — fejtettem ki, — Miss Holladay nyilván úgy rendezte az elutazást, hogy utját vágja a mi üldözésünknek. Azt lehetetlen megállapítani, hogy nem önszántából távozott New Yorkból. És bizonyára teljes joga van elmenni bárhova a mi megkérdezésünk nélkül. Van-e tehát jogunk követni őt akarat ellenére?

Mr. Graham nem válaszolt egy ideig, s kezével kopogott az íróasztalon, míg homlokán a szokásos mély vonalak jelentek meg. Aztán határozottan nyilatkozott:

— Kötelességünk követni őt és megtalálni, — szólt, — Az most már kétségtelen előttem, hogy egy leány, akinek helyén

van az esze, nem követ el ilyesmit. Nem áll sehogy sem jogában a mi kikerülésünkkel elszökni. Úgy sem tiltakoztunk volna elutazása ellen. Jenkinsonnak igaz van, — elmebajban szenved. Kötelességünk odahatni, hogy kellő gyógykezelésben részesüljön.

(Folytatása következik.)

Nyilatkozat.

Vettük az alábbi sorokat:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsés lapja keddi számában az elméletgek mulatságával kapcsolatban történt események hátrányomra nem lévén elég tárgyilagossággal közölve, tisztelettel kérem azoknak szíves helyreigazítását a következők szerint:

Tény az, hogy a 11. ápoló kérelmére azoknak 2 korsó bor (5—6 lit.) elfogyasztását engedélyeztem — mint ez az állami elmeorvosintézetekben is szokás, azonban szigorúan ellenőriztettem a mindvégig jelen volt főápoló irgalmas nővérrel a kijelölt mérték betartását.

A mulatság befejezésével a főápoló s néhány társa saját helyiségükben összeültek bor mellé, kiknek társaságát csakhamar feloszlatam. Miután már nyugodni tértem megjelent zárt ajtóim előtt a főápoló s kimeneteli engedélyt kért, melyet én megtagadtam. Hosszu ideig tiltakozott eljárásom szigorja ellen s követelte elbocsátását hogy jegyzőkönyvet vegyek fel vele az esetről. Minthogy már zárva volt ajtómat is erőszakosan betaszította sajátkezőleg kellett eltávolítanom szobámból a menyenyiben az ápolók vele solidaritást hangoztatva szigorú eljárásom s elmeorvosításuk miatt is lázongva, rendeletemnek nem engedelmesskedtek.

Ily körülmények között amennyiben a legjobb igyekezettel sem nyugtathattam meg őket, nehogy tovább is szenvedjen az osztály nyugalma, jelentést tettem a osztály főorvosnak egyben karhatalmat is kérve, kiknek megjelentével helyre állott a megbomlott rend.

Mely értelmében az említett közlemény szíves rectificálását kérve vagy tekintetes szerkesztő urnak tisztelettel

Kalos Pál
közkórh. orvos.

3165. szám.

kig. 1907.

Hirdetmény.

A közigazgatási bizottság 35. kib. 1907. számú határozata a baja—battaszéki vasut számára szükséges területre vonatkozó kisajátítási eljárás megtartása tárgyában.

Határozat.

A közigazgatási bizottság fenti határozata tudomásul vétetvén:

A 35. kib. 1907. számú hirdetmény, kisajátítási terv és összeírás a folyó hó 26. án megtartandó tárgyalást megelőzőleg 1907. február 11-től 1907. február 26-ig bezárólag 15 napon át közszemlére kitétetik.

A hirdetmény egy példánya „Budapesti Közlöny” részére egyszeri közlés és a vonatkozó lappéldánynak legkesőbb folyó hó 27-ig leendő megküldése végett,

és végre a hirdetmény egy példánya a „Bajai Független Hirlap” részére háromszor leendő közzététel végett kézbesítettik.

Baja, 1907. február hó 11.

polgármester, h.
Erdélyi, főjegyző.

Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal.

Két jó fiú tanulónak
és
Két jó segéd férfi- és női
munkás azonnal felvétetik.
Rózsahegy József
cipész iparosnál BAJÁN.

Eladó Egy a vidéken levő jó forgalmu korcsma a vasutállomáshoz közel, új épület berendezéssel együtt szabad kézből ELADÓ. — Bővebbet: Spányer Gáspár urnál BAJÁN.

Eladó ház.

Tóth Kálmán-utca 36. sz. a. ujonnan épült lakóházam mely áll 3 utcai szoba, konyha, éléskamara és egyéb mellék-helyiségből. A háznál szép gyümölcsös és veteményes kert SZŐLŐVEL előnyös feltételek mellett eladó. — Tudakozódni ugyanott.

Eladó Szőlő Jó karban lévő szőlőm szabad-kézből ELADÓ.
özvegy Kozacsek Ernőné.

Eladó.

A Belvárosban sarok ház, igen jó forgalmu 25 éve fenálló korcsma üzlettel.
Eladó a Belvárosban kisebb családi ház szép udvar és kerttel.
Eladó a Pető dűlőben 10 hold elsőrendű föld, benne 3700 öl jól termő faj szőlő és 10 öles erős épület.
Eladó a Jaukói dűlőben, a kisállomás mellett 8200 öl 7 éves faj szőlő, benne remek épületek, istálló és pince.
Eladó a Kaszárnya-utcában anyagból épült uri ház szép kerttel.
Eladó a Belvárosban kisebb, de minden kényelemmel ellátott családi ház.
Eladó 3600 öl kitünő termő szőlő, a városhoz egészen közel.
Megvételre keresek a Szent Antal vagy Erzsébet királyné-utcában kényelmes uri házat 20.000 koronáig.
Kedvező fizetési feltételek.

Pénzkölcsönök

100 koronától a legmagasabb összegig a legolcsóbb kamatok mellett folyósíthatnak — Felvilágosítást ad Alekszievics József bankbizományi és ingatlan adásvételi irodája BAJA, Fő-utca (Mészáros-féle ház.)

P É N Z

Törlesztéses készpénz-kölcsönt

földbirtokra, a birtok értékének 1/4-ed részéig, 3 1/2, 4 és 4 1/2% alapon, 10-től, 70 évig törleszhető. Régi terhek sokkal magasabb összegre és olcsóbb kamatra átváltoztathatnak. A kölcsön a fél kezéhez fiztetik. Gyorsan eszközöl minden előleges költség nélkül:

Klauber S., bankbizományi irodája Baja.
Tóth Kálmán-tér, a plebánia templom mellett.

Allaga Ottó

bérbe adja vagy eladja az Erzsébet Királyné utcai, a főszolgabírói hivatal tőszomszédságában levő, 6 szoba, minden mellék-helyiség, istálló és kocsislakásból álló házat.

Ugyszintén eladja a szentistváni határban levő Sárdi János-féle 11124 öl nagyságu szántó és kaszálóföldjét.

Egy házhely

JELENLEG SZŐLŐSKERT vásártérhez közel Kádár-utca 5. szám a. ELADÓ. Bővebb tudósítást ad a tulajdonos Kádár-utca 7-ik szám alatt

Eladó ház.

A budapesti-uton 89. sz. sarok ház, mely áll 5 háztelekből, szabad kézből ELADÓ.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Eladó a bikityi vámháznál 3 és fél hold szántóföld, szőlőnek is alkalmas. **Monostori** uton 3 hold földet megvételre keresek. Bővebbet Alekszievics József adásvételi irodájában. Baja, Fő-utca Mészáros-féle ház.

2 lóerejű

gázmotor jókarban
olcsón eladó.

Bővebbet: Hirschler Vilmos (Pesti-ut.)

Eladók KISSZÁLLÁSI URADALOMTÓL vett telkem 22 háznelyből állván, ezekből a még be nem épített telkek, esetleg az ujonnan épített házak kedvező árban ELADÓK.
özv. Bartsch Samuné.

ÚJ ASZTALOS MŰHELY.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint BAJÁN, a Petőfi Sándor-u. 81. sz. a. saját házában egy amai kor igényeinek teljesen megfelelő

BUTOR

ASZTALOS

műhelyt rendeztem be.
Készítek mindennemű háló-, ebédlő és garson szobákat és mindenféle lakberendezést.

Szolid kivitelű izléses munka.
Saját készítményű árut állandóan raktáron tartok.

Tisztelettel
Ifju Stóll József
asztalos-mester.

Egy

TANONCZOT keresek azonnali belépésre GRÜNHUT MIKSA.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utáizata van.

EGY DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el.

CALESTIERE SIMONNE ESTERSA

MAZALIN LAPOK
DÍSZES ÉS ÉRZÉKŰ KÉPTELTETŐK
GRANITKÉREK
BETONKÉREK
CSATERNYÁZÁSOK
MŰKESZÁRTÁS
LEPESK
VOSZTAFÉRSŐK
LAPOK ÉS FÉRSŐK

Málnási Mária-Forrás

Elsőrangú gyógyviz. Kiváló köp-
tető és étvágyemelő szer.

Natriumbicarbonat-, natriumchlorid-,
calciumhydrocarbonat- és magnesium-
hydrocarbonatban dus. ke-

vés szabad szénsavtartalmú természetes
alkalikus sós gyógyásványviz. Javallatok:
a torok-, gége-, légcsőheveny- és idült hurut-
jainál, a tüdőtuberculosis minden stádiumá-
ban, a gyomor- és bélhuzam hurutos bántal-
mainál, vérszegénység-, köszvény- és
izomesuznál.

KAPHATÓ:

Drescher Gyula kereskedésében.

Egy két szobás lakás

mellék-helyiséggel az állatvásártéren
azonnal KIADÓ. Állatvásártér 11. sz.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank Igazgatóságának 1906. évi jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

A »Szegedi Kereskedelmi és Iparbank« XXXIX. rendes közgyűlésén üdvözljük ma a tisztelt részvényes urakat, mely alkalomból törvényszabta kötelemünkből kifolyólag évi jelentésünket, valamint a lefolyt 1906-ik üzletév zárszámadásait a következőkben van szerencsénk előterjeszteni:

Az általános közgazdasági viszonyok tekintetében ez alkalommal jól esik azon tény megállapítanunk, hogy a lefolyt év úgy a kereskedelem, mint a közforgalom és a hazai iparfejlesztés terén messze kiható kedvező változásokat idézett elő. Ezen öröndetes alakulások főleg a politikai életnek a rendes alkotmányos keretbe való visszaterelésének következményei voltak és ismét tért engedtek a nyugodtabb vállalkozásnak, mely a zavaros politikai állapotok miatt előbb egyáltalán nem érvényesülhetett. Ilyen kedvező előfeltételek mellett a termelésnek minden ága emelkedett és a közforgalom olyan mérveket öltött, hogy lebonyolítására a rendelkezésre álló forgalmi eszközök elégtelenné váltak, kétségtelen tény továbbá az is, hogy az ezen év folyamán életbe léptetett kereskedelmi szerződések az üzleti életre, főleg az ország kivételére nézve szintén élénkítő hatással voltak.

Az általános pénz- és banküzleti viszonyok a lefolyt évben a pénzdrágaság jelében állottak, a pénzpiac az egész esztendőn keresztül annyira szilárd volt, hogy a külföld irányadó jegybankjai a 6 és 7 százalékos bankrátához jutottak el. A mi jegybankunk az évet 4 és fél százalékos kamattétellel nyitotta meg és bár május hó 28-án 4 százalékra szállította le a bankrátát, a viszonyok hatása alatt már szeptember 28-án ismét felemelte azt 4 és fél százalékra, mely tételét az év végéig fenntartotta. Jegybankunk ezen pénzdrágra és pénzszük évben mindenkor hivatásának magaslatán állott, mert mérsékeltnak mondható kamattételeit fenntartotta és a hitelkereső körök jogosult igényeit elismerésre méltó előzékenységgel elégítette ki.

A banküzlet az elmúlt évben általában kedvező és eléggé eredményes volt, az e téren mutatkozó élénk forgalom arra készítette a hazai pénzügyet, hogy a részvénytőkék emelésére irányuló törekvéseiket folytassák, illetve végrehajtsák és ez által üzemük kiterjedésével forgó tőkájüket helyesebb arányba hozzák.

A tőzsde is egy forgalmas és mozgalmas üzleti évre tekinthet vissza, mert a közgazdasági viszonyok kijavulása első sorban a tőzsde üzletforgalmában nyert kifejezést és bár a drága pénz a fixjövedelmet hajtó értékek árfolyamára erős nyomást gyakorolt, mégis a sokféle jófogadott tőkefelemelés és a nagy ipari fellendülés a tőzsdei kereskedelemnek bő és hasznosított anyagot szolgáltatott.

A lefolyt év egyik fénypontját az ideai rendkívül kedvező termés képezte, a rozs, a szőlő és takarmánycikkek ez évi terméseredménye a múlt évhez képest nem mutatott ugyan lényeges változást, sőt a szüret vidékünkön általában véve rosszul ütött ki, de a buza, tengeri, árpa és zab olyan bőven termelt, hogy a természettel gazdáink országszerte nagyon meg voltak és meg is lehettek elégedve; így azután természetesen, hogy a pénzszüke és pénzdrágaság nem nehezdedt túlságosan súlylyal a hazai pénzpiacra.

Bankunk különleges viszonyai ez évben is kedvezően alakultak, mert állandóan emelkedő forgalmunk dacára említésre méltó veszteség nem ért bennünket és üzletágaink a fokozatos fejlődés útján megfelelő jövedelmeket produkáltak.

Fióktételeink úgy Baján, mint Nagykikindán már túl vannak a kezdet nehézségein és teljesen beilleszkedtek az ottani piacok közgazdasági keretébe, amely módon most már azon helyzetbe jutottak, hogy az anyaintézetnek, valamint speciális székhelyük közönségének egyenlő arány-

ban jó szolgáltatásokat teljesíthetnek. Az ezen évben elért összeredményhez fióktételeink várakozásunknak megfelelő arányban járultak hozzá. A váltóleszámitolási és visszleszámitolási üzlet a feszült pénzügyviszonyok dacára ez évben is igen élénken foglalkoztatta bankunkat, az anyagot főleg a vidék és fióktételeink szolgáltatták, mert a helyi piacon, a fővárosi, valamint a helybeli intézetek és escompteurök versenye érezhetően megosztották a felvételre alkalmas váltókészleteket.

A jelzálogüzletben egészséges forgalom nem fejlődhetett ki, mert a közel-múltban fennállott sajnálatos politikai helyzetünk a külföld bámulatos arányu ipari fellendülése és a drága kamatviszonyok a záloglevelek elhelyezését csaknem lehetlenné tették, mely utóbbi körülmény viszont a jelzálogkölesönök továbbadását nehezítette meg oly mérvben, hogy a jelzálogkölesönök kötésénél messzemenő tartózkodást kellett gyakorolnunk. Mindazonáltal ilyen kedvezőtlen constellációk között is gyarapítottuk ez évben jelzálog-állományunkat és ezen üzletágban eléggé kielégítő eredményeket értünk el. Az értékpapírüzlet a vidéki korlátolt viszonyokhoz képest foglalkoztatott bennünket, consortionális üzleteinkből pedig kétrendbeli részesedésünk nyert elszámolást, a melyek révén jelen mérlegbe foglalt kisebb haszonrészekhez jutottunk.

Betéti állományunk az év folyamán lényegesen nem változott, régi üzletfeleink a régi bizalommal fordulnak hozzánk és bankunk vezetősége azon volt, hogy betevőink a javukra megváltozott kamatviszonyokból az őket megillető részt kivessék. Üzlethelyiségeinket a fokozott forgalom elodázhatlan igényeinek téve eleget az elmúlt évben kibővítettük és a modern banktechnika kívánalmainak megfelelően átalakítottuk. Első sorban a bank értékeinek feltétlen biztos elhelyezéséről gondoskodtunk egy nánccélszoba építése által, a melyben safe-deposita osztályunk is célszerű kényelmes elhelyezést nyert és az érdeklődő nagyközönség rendelkezésére áll. E helyen még köteleességünknek tartjuk kiemelni azt a körülményt, hogy viszonyunk a »Magyar Általános Hitelbank«-hoz ez évben is hasznos és kellemes volt és hogy ezen velünk érdeklődősegekben lévő előkelő bankintézet bankunkat az üzleti élet minden terén töle telhetőleg támogatta.

Mindezeket összefoglalva a folyó évi üzleteredmény teljesen kielégítő, mert összes függőségeink leírása után a tiszta haszonnak olyan összege áll még rendelkezésre, hogy abból a tavalynál valamivel magasabb osztalék kifizetését hozhatjuk a társulatba és e mellett a tisztelt közgyűlés még rendkívüli tartalékalapunk dotálásáról is illő mérvben gondoskodhatik.

Az egyes üzletágak az 1906-ik üzleti évben a következő forgalmat eredményezték:

Váltóleszámitolási üzlet:

Váltókban leszámítottatott	19.158.262 k 88 f
Ehhez egyenleg 1905 dec. 31-én	6.346.576 k 22 f
Főösszeg	25.504.839 k 10 f
Ebből levonva a visszafizetett és visszleszámitolt	22.456.326 k 35 f
Marad 1906 dec. 31-én a tárcában bankváltó	3.048.512 k 75 f
Folyó évi forgalom	41.614.589 k 23 f
Mult évi forgalom	39.626.682 k 66 f
Folyó évben több forgalom	1.987.906 k 57 f

Jelzálog- és kötvénykölesön-üzlet:

Az 1906. évben folyósítottatott	1.408.777 k 23 f
Ehhez egyenleg 1905 dec. 31-én	3.395.155 k 76 f
Főösszeg	4.803.932 k 99 f
Visszafizetett 331.940 k 17 f	
Továbbadott 1.142.909 k 73 f	1.474.849 k 90 f
Marad a tárcában 1906 dec. 31-én	3.329.083 k 09 f
Folyó évi forgalom	2.883.627 k 13 f
Mult évi forgalom	3.011.326 k 83 f
Folyó évben kisebb forgalom	127.699 k 70 f

Folyózámla-üzlet:

Megterhelések az év folyamán	62.427.346 k 71 f
Elismerések az év folyamán	62.240.217 k 33 f
Folyó évi forgalom	124.667.564 k 04 f
Mult évi forgalom	114.098.776 k 35 f
Folyó évben nagyobb forgalom	10.568.787 k 69 f

Előleg-üzlet:

Kézi zálogra, árukra és sortésekre adatott az 1906. évben	585.749 k 28 f
Ehhez egyenleg 1905 dec. 31-én	361.867 k 65 f
Főösszeg	947.616 k 93 f
Visszafizetett	775.998 k 71 f
Marad 1906 dec. 31-én egyenleg	171.618 k 22 f
Folyó évi forgalom	1.361.747 k 99 f
Mult évi forgalom	1.055.063 k 18 f
Folyó évben nagyobb forgalom	306.684 k 81 f

Értékpapírok:

Eladás az év folyamán	547.213 k 75 f
Vétel az év folyamán	390.962 k 11 f
Folyó évi forgalom	938.175 k 86 f
Mult évi forgalom	1.474.644 k 37 f
Folyó évben kisebb forgalom	536.468 k 51 f

Érőpénzek és szelvények:

Eladás az év folyamán	141.322 k 48 f
Vétel az év folyamán	143.745 k 30 f
Folyó évi forgalom	285.067 k 78 f
Mult évi forgalom	341.942 k 69 f
Folyó évben kisebb forgalom	56.874 k 91 f

Takarékbetétek könyvecskére és folyózámlára:

Volt betét az év folyamán	13.463.976 k 02 f
Ehhez egyenleg 1906 dec. 31-én	5.567.640 k 56 f
Főösszeg	19.031.616 k 58 f
Ebből levonva a visszafizetett	13.481.993 k 28 f
Marad 1906 dec. 31-én betéti állomány	5.549.623 k 30 f
Folyó évben forgalom	26.945.969 k 30 f
Mult évi forgalom	26.006.175 k 67 f
Folyó évben nagyobb forgalom	939.793 k 63 f

Pénztári forgalom:

Bevétel az 1906. évben	64.358.962 k 43 f
Kiadás az 1906. évben	64.277.134 k 57 f
Folyó évi forgalom	128.636.097 k — f
Mult évi forgalom	114.735.284 k 49 f
Folyó évben nagyobb forgalom	13.900.812 k 51 f

1906. évi összforgalom: 327.332.838 k 33 f

1905. évi összforgalom: 307.644.619 k 01 f

Az előterjesztett üzleteredmény-számla szerint tesz az 1906-ik évi tiszta nyereség

	198.493 k 28 f
Ebből alapszabályaink 69. §-a értelmében mindenekelőtt leszámítatik a »Magyar Általános Hitelbank« 20%-os haszonrésze	39.698 k 65 f
marad	158.794 k 63 f

Levonandó továbbá az alapszabályok rendelkezése szerint:

10% aziragratóság haszonrésze	15.879 k 46 f
2% a felügyelőbizottság haszonrésze	3.175 k 88 f
3% a nyugdíjalapra	4.763 k 83 f
	23.819 k 17 f

Továbbá jótékonyságokra és tisztí juttatásokra	9280 k — f
marad	125.695 k 46 f

mely összegből **osztalékra** az 1906-ik üzletévre 4500 darab 200 K névértékű részvény után

á 25 korona	112.500 k — f
kiosztani, a fennmaradó összegből a 10.000 koronás főnyeremény-alapítvány X-ik részlete fejében	1000 k — f
adni, a végeredmény	12.195 k 46 f

összegét pedig a külön tartalékalap dotálására fordítani és az osztalékot ezen indítványunk elfogadása esetén f. évi február 18-ik napjától kezdve pénztárainknál Szegeden, Baján és Nagykikindán, valamint a »Magyar Általános Hitelbank«-nál Budapesten kifizetni ajánljuk.

A felügyelőbizottság megbízása a mai közgyűlésen lejárt, arra kériük tehát Önöket, hogy ezen bizottságot az alapszabályok 47., 48. és 49. szakaszai értelmében újra választani sziveskedjenek.

Végre felkérjük a t. Közgyűlést, hogy a felügyelőbizottság jelentése alapján az előterjesztett mérleget, valamint az üzleteredmény hovatfordítása iránti indítványunkat elfogadni és úgy részünkre, mint a felügyelőbizottság részére a szöveg felmentvényt megadni sziveskedjék.

Szegeden, 1907. február hóban.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank Igazgatósága.